

Waarom geven we eigenlijk geld?

'Bedankt! Jouw sponsoring werkt!' zo liet Compassion onlangs haar achterban weten. Uit onafhankelijk onderzoek blijkt namelijk dat het sponsorprogramma van deze organisatie een positief verschil maakt in veel levens van kinderen. Maar, gaven we dan al die jaren in blindelings vertrouwen? En stel dat het sponsorkind in armoede blijft hangen? Wat blijft er dan over van onze hoop en ons geld?

Wie de resultaten van het onderzoek bekijkt (zie kader pag. 21) stuit op mooie uitkomsten. Toch blijft er een flink aantal 'procenten' over; kinderen die hun school niet afmaken of geen kans hebben op betaald werk. "Sponsoring is geen garantie dat het goed komt met je sponsorkind," beaamt Jolanda Omvlee, directeur van Compassion. "Het lukt niet bij iedereen om wat in potentie aanwezig is, tot ontwikkeling te laten komen. Net zo goed als dat het in Nederland soms niet lukt om iedere droom te laten uitkomen. Bovendien zijn er niet altijd genoeg banen. Maar als ik door een sloppenwijk loop en sponsorkinderen ontmoet, zie ik wel hoop en plezier in hun ogen. Ze gaan naar school en krijgen meer kansen dan kinderen die niet gesponsord worden."

Brieven schrijven

Jolanda benadrukt dat het gaat om het creëren van een goede voedingsbodem, waarbij de talenten van gesponsorde kinderen beter tot hun recht kunnen komen. "Deze kinderen zijn vaak emotioneel verwaarloosd en slechts bezig met overleven. Hun zelfbeeld is laag. Daar werken wij aan. We willen hun door de medewerkers van de lokale kerken waar Compassion mee samenwerkt, laten zien dat Jezus van hen houdt. Dat geeft een verandering in hart en denken. God heeft een plan met hen en ze mogen ontdekken wat dat plan is." Compassion richt zich daarom niet alleen op onderwijs, maar ook op de sociale, geestelijke en emotionele ontwikkeling van ieder kind, wat volgens onderzoeker Wydick uniek is. Het schrijven van brieven speelt hierin een belangrijke rol. Door het contact met de sponsor, ook al is dat sporadisch,

voelt het kind zich geliefd en belangrijk. Daarnaast stelt het kind een plan voor de toekomst op met daarin zijn dromen, talenten en hoe hij die wil ontwikkelen. Net als Wydick benadrukt Jolanda dat armoede niet alleen om je heen is, maar ook in je hoofd zit. "Ik hoorde eens een jonge vrouw zeggen: 'Mijn gedachten zijn veranderd. Met mij hoeft niet hetzelfde te gebeuren als met mijn ouders. Dat patroon kan ik met Gods hulp doorbreken. Hij heeft voor mij een hoopvolle toekomst.'"

Beloningen

Pas nu is via het onderzoek van Wydick bewezen dat een kind sponsoren effect heeft. Waarom gaven we dan al die jaren geld, zonder de werkelijke effectiviteit te kennen? Pamala Wiepking, universitair docent aan de Rotterdam School of Management van de Erasmus Universiteit, heeft onderzoek gedaan naar ons geefgedrag. Zo geven wij onder andere omdat het doel matcht met onze waarden en hoe wij de wereld willen veranderen. Ook kunnen sociale beloningen (reputatie) en psychologische beloningen een rol spelen. Zo kun je je er goed bij voelen (*feel good*) of je positieve zelfbeeld wordt bevestigd. Ook kan het consistentie-motief meespelen: wij zien onszelf als pro-sociaal en gedragen ons ernaar. Soms geven wij een donatie vanwege een combinatie van deze motieven die per definitie niet slecht zijn. Je

kunt vanuit een bijbelse opdracht geven en je er tegelijkertijd goed bij voelen. We blijven echter jarenlang geven, simpelweg omdat

we ons nauwelijks laten informeren, stelt Pamala. "Vaak gaat het om een maandelijks automatische afschrijving die nauwelijks invloed heeft op ons leven. De donatie is

zo'n klein onderdeel van ons leven, dat we vaak niet de moeite willen nemen om ons te verdiepen in hoe effectief de hulp is. Pas als een organisatie negatief in het nieuws komt, of als de crisis onze deur niet voorbij gaat, overwegen we daarmee te stoppen." Ze beaamt dat er weinig onderzoek is gedaan naar andere psychologische drijfveren in ons geefgedrag. Bijvoorbeeld hoe gemotiveerd wij zijn als blijkt dat onze hulp geen effect heeft, als ons sponsorkind minder succesvol wordt dan gehoopt, of als hij/zij in armoede blijft hangen.

Bij kindsponsoring treedt echter nog een ander mechanisme in werking. Jolanda Omvlee: "Door brieven en foto's voel je je betrokken bij het leven van je sponsorkind. Er ontstaat een soort verbondenheid die je niet snel wilt verbreken. Jouw hulp geeft hem of haar immers (levens)kansen."

De cijfers

'Compassion'-kinderen blijven gemiddeld één tot anderhalf jaar langer op school, maken 27 tot 40% meer kans om een middelbare schoolopleiding en 50 tot 80% meer kans om een universitaire opleiding af te ronden. Zij hebben 14 tot 18% meer kans op betaald werk, 30 tot 75% meer kans om zich te ontwikkelen als leiders in hun gemeenschap en 40 tot 70% meer kans om zich te ontwikkelen als kerkleiders.

Het onderzoek is uitgevoerd door de econoom en hoogleraar Bruce Wydick. Hij wilde de effectiviteit van kindsponsorprogramma's onderzoeken, omdat er jaarlijks wereldwijd zes miljard dollar aan gedoneerd wordt. Het gaat om zo'n negen miljoen kinderen, maar er was geen statistisch bewijs dat deze programma's werken. Hij wilde meer organisaties bij zijn onderzoek betrekken, maar alleen Compassion (met 1,4 miljoen sponsorkinderen) stemde toe in medewerking. Het onderzoeksteam van Wydick verrichtte twee jaar onderzoek onder 10.144 volwassenen die tussen 1980 en 1992 door het kindsponsorprogramma werden ondersteund. Hij vergeleek de uitkomsten met leeftijdgenoten uit dezelfde gemeenschappen die geen hulp hadden ontvangen.

'Door het contact met de sponsor, voelt het kind zich geliefd en belangrijk'

Roubos (12). "Ik vind het goed als je anderen hetzelfde gunt als jezelf. Ik hoop dat hij het beste krijgt. Hij is mijn vriend. Elke dag bid ik voor hem."

Familie Bossenbroek sponsort twee kinderen in Kenia, die even oud zijn als hun eigen kinderen. Ze hebben hun kinderen bezocht, en vooral de ontmoeting met sponsorkind Caroline maakte indruk. Hoewel haar leven miserabel is, straalde ze hoop uit. Ze wil een hospitality-opleiding volgen voor een baan in een hotel of restaurant. En dat kan nu. Haar dankbaarheid was enorm. "Ze vroeg wel vijf keer waarom we haar hadden uitgekozen. Ze stond al meer dan een jaar op de wachtlijst." Wat als nu blijkt dat haar leven anders loopt dan je als sponsor verwacht? "Het zou voor mij geen reden zijn om spijt te hebben of om te zeggen dat het weggegooid geld is. Ze heeft al ondervonden dat wij haar waardevol vinden en dat Jezus haar waardevol vindt. Ze krijgt naast onderwijs waarden en normen mee. Het sponsorprogramma is wat dat betreft levensvormend."

Tekst: Monique Boom

Nienke van der Neut: "Wij sponsoren een kindje in Oeganda. Nu kan dit meisje naar school, heeft ze een schooluniform en twee maaltijden op school die ze thuis niet zou krijgen. Het is ook mogelijk om eventueel medicijnen aan te schaffen voor gezinsleden. Heerlijk om iets voor een ander te kunnen doen. We hebben dit Oegandese gezin bezocht en zagen de blijdschap in hun ogen. Dat mensen van zo ver aan hen denken, is voor hen een glimp van onze hemelse Vader."

"Ik sponsor Gilbert (12) in Kenia," vertelt Jos

